

An aerial photograph of a coastal town and waterfront area. In the foreground, a suspension bridge crosses a body of water. The middle ground shows a marina with several sailboats docked and a large green field, possibly a sports field, with some buildings nearby. The background features a dense residential and commercial area with various buildings, surrounded by green hills and mountains under a clear sky.

# Masseforvaltning

- her er det mye å spare og vinne

- en intro til Bærum Ressursbank  
Presentasjon Miljøringen November 2021

**Tore Gulli**  
**Bærum kommune**

# Det er tre hovedutfordringer med massehåndtering i Norge i dag



Ineffektiv bruk av ikke-fornybare ressurser

Dagens praksis baserer seg på uttak av nye masser, samt forbruk og deponering av brukte masser. Massene er ikke-fornybare ressurser med en potensiell økonomisk verdi, men blir sett på som avfall.



Store klimabelastninger

Den gjeldende lineære verdikjeden har et unødvendig høyt klimaavtrykk gjennom forbruk og deponering av ikke-fornybare ressurser, unødvendig lange transportveier, samt relaterte påkjenninger i lokalmiljøet («kø, kork, kaos»).



Økende problemomfang

Økning i innbyggertall og i antall bygge- og infrastrukturprosjekter skaper et voksende problem, samtidig som bransjen er nødt til å tilpasse seg nye, «grønne», krav fra myndighetene.



Andel sekundära material av all stenförsäljning. Källa: UEPG/MPA/UNPG 2017.

Vi gjenvinner  
selvfølgelig plast –  
men hva med  
masser?



# Bærum Ressursbank er etablert for aktivt å løse disse utfordringene

- Etablert av Bærum Kommune i samarbeid med aktører innen bygg, anlegg og eiendom, andre kommuner og tilsynsmyndigheter
- Skal bidra til mest mulig ombruk, gjenvinning og nyttiggjøring av overskuddsmasser – og etter hvert andre byggefraksjoner
- Fokus på løsninger i Oslo-regionen, som også kan skaleres til resten av Norge
- Fungerer som en samarbeidsarena der utfordringer løses i felleskap
- I forprosjektet ble det avdekket at nøytralitet gjennom bredt eierskap er vurdert til å være et suksesskriterium for en løsning

Det er behov for at en nøytral tilrettelegger tar initiativ til en markedssystem som legger til rette for bærekraftig ressurshåndtering og mer effektiv transport



# Utbyggingsprosjektene

2020-2030

FRE16/  
Ringeriksbanen

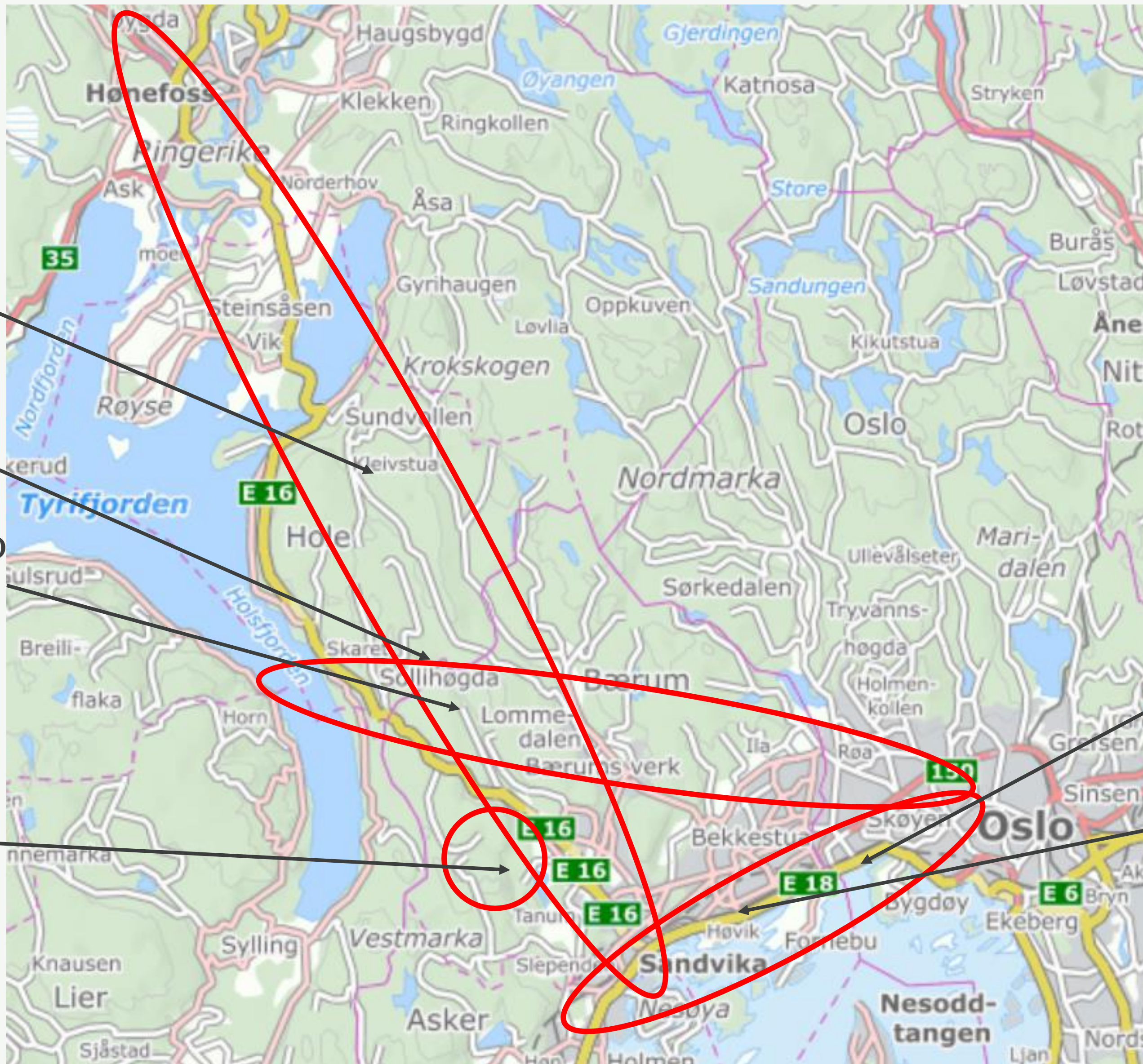
E16

Ny vannforsyning Oslo

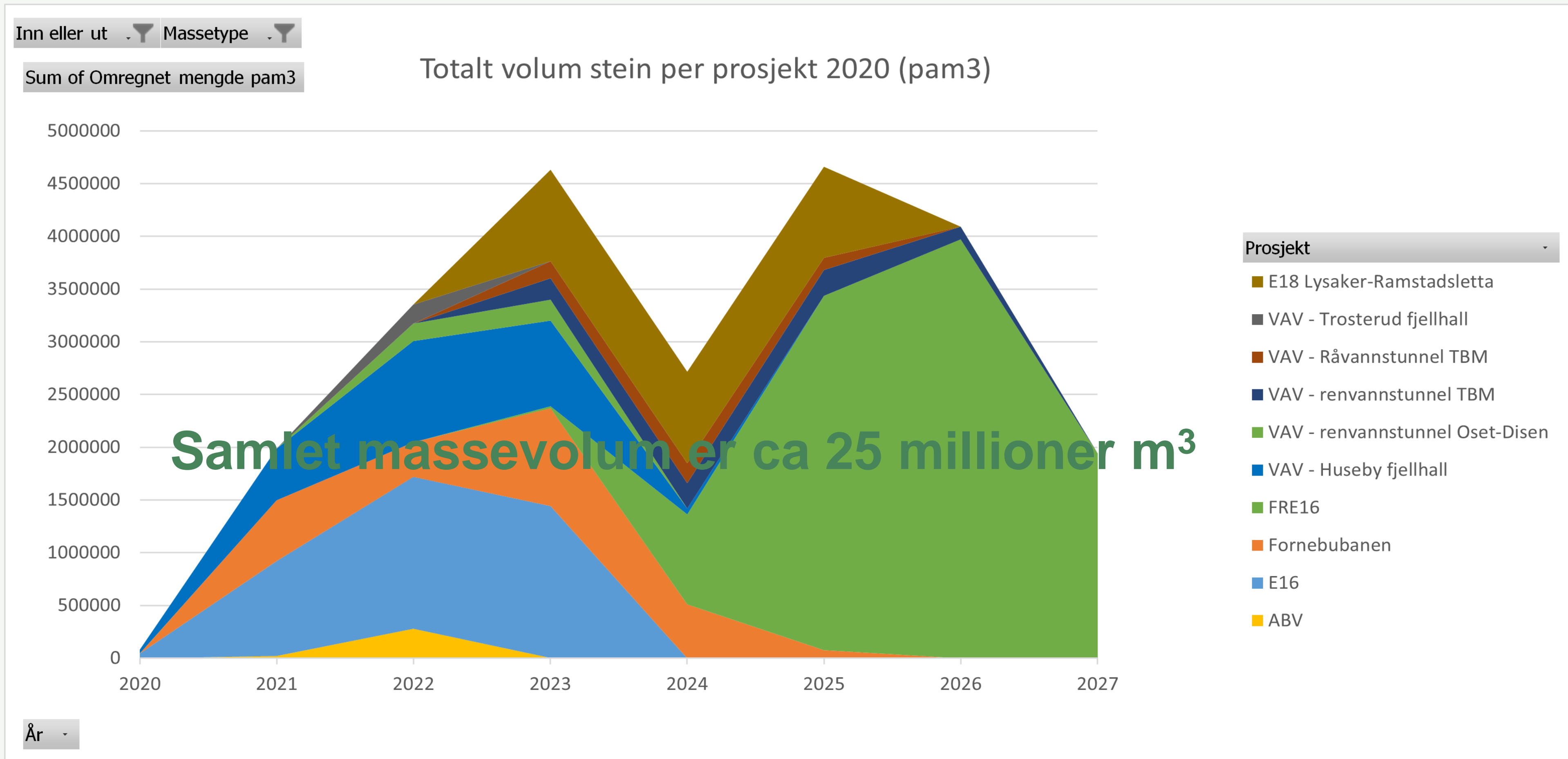
Asker og Bærum  
vannverk

Fornebu-banen

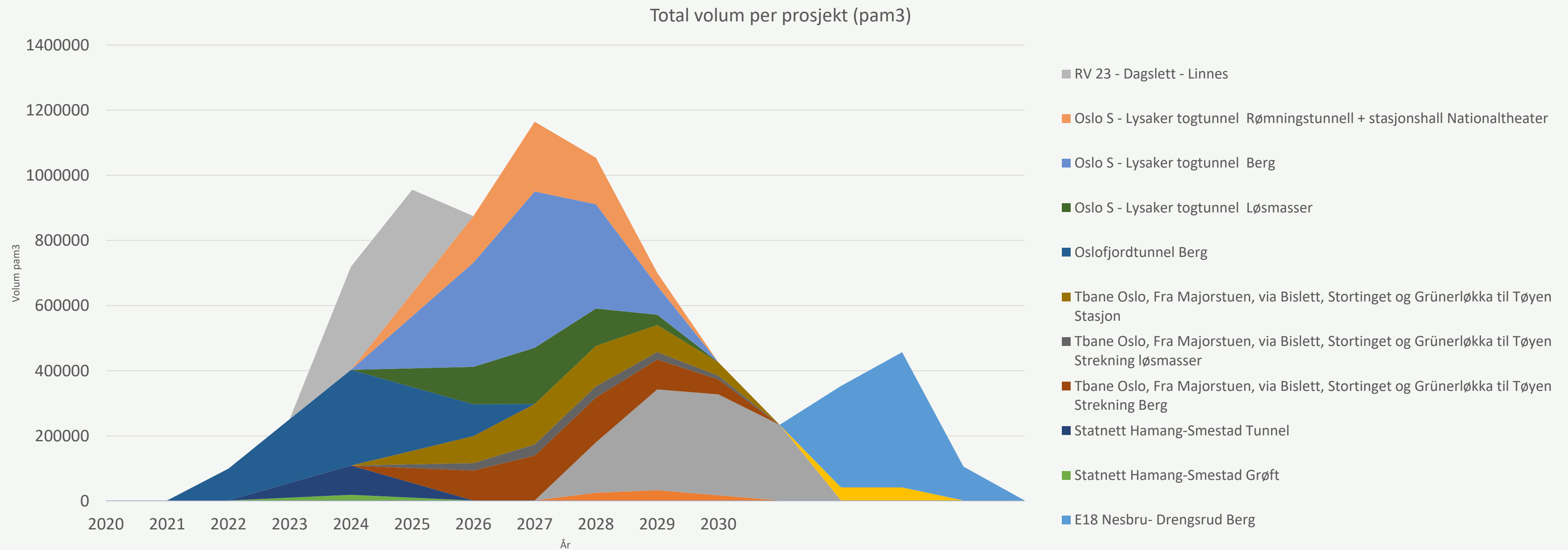
E18



# Prosjektene kommer samtidig, og massene kommer nå...



# - og rett etter følger neste bølge....





# Foreslår at E18-broene gjennom Sandvika rives



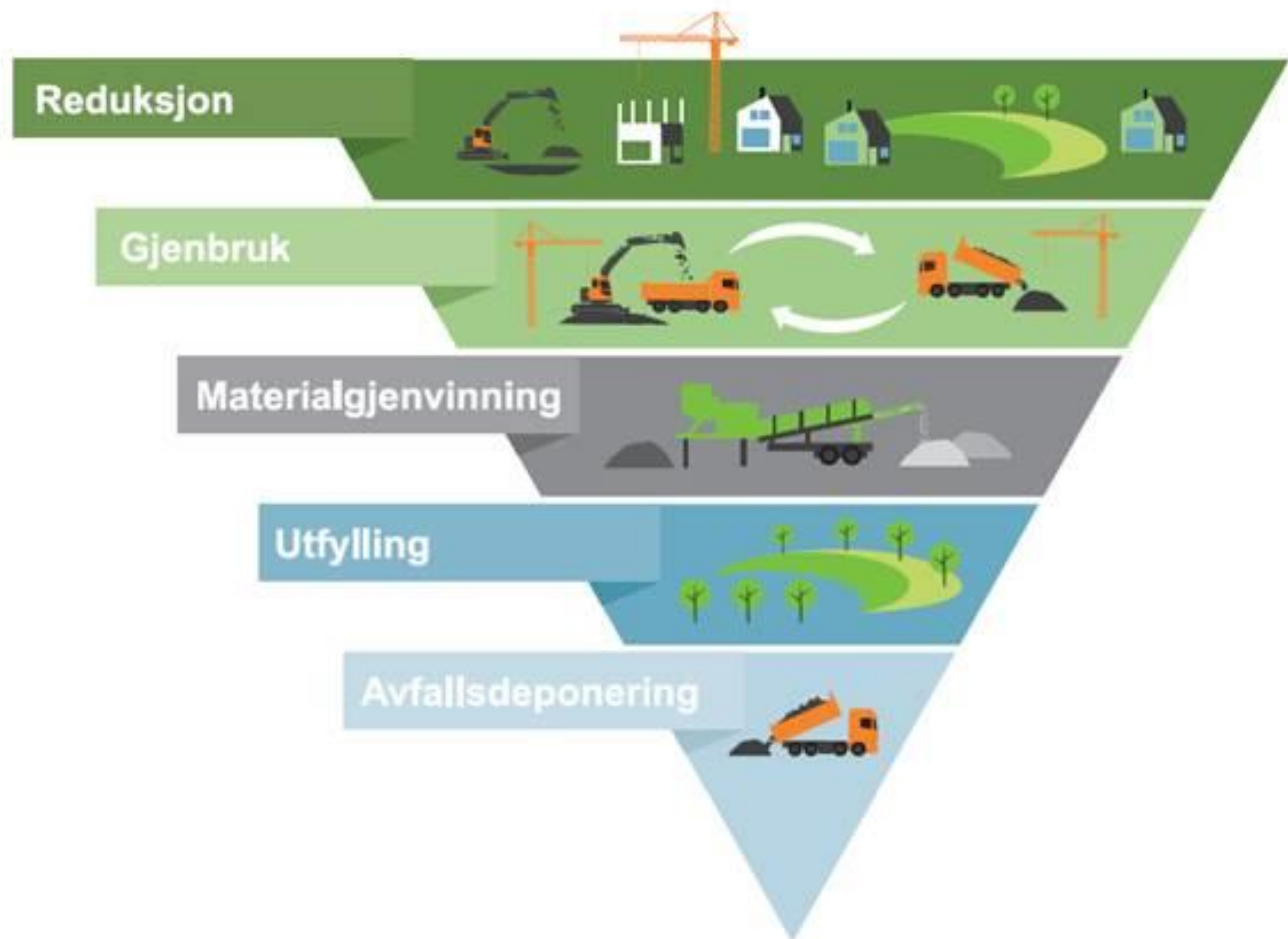
# Utfordringene NÅ – i Bærum

- ▶ Mange millioner m<sup>3</sup> overskuddsmasser (stein, løsmasser, organisk, etc)
- ▶ Flere parallelle prosjekter som ikke samarbeider
- ▶ Ikke tilstrekkelige regulerte arealer
  - ▶ For bearbeiding og mellomlagring
  - ▶ For nyttiggjøring
  - ▶ For permanent deponering
- ▶ Mange kommende og kompliserte søknader
- ▶ Svært dårlig tid

# Bærum Ressursbank - et samarbeidsprosjekt innen ressursforvaltning

BÆRUM KOMMUNE 



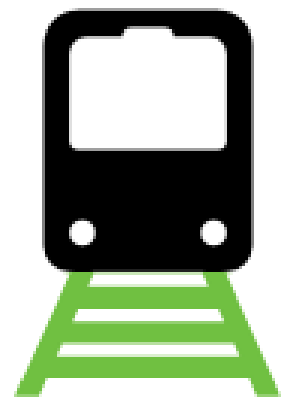
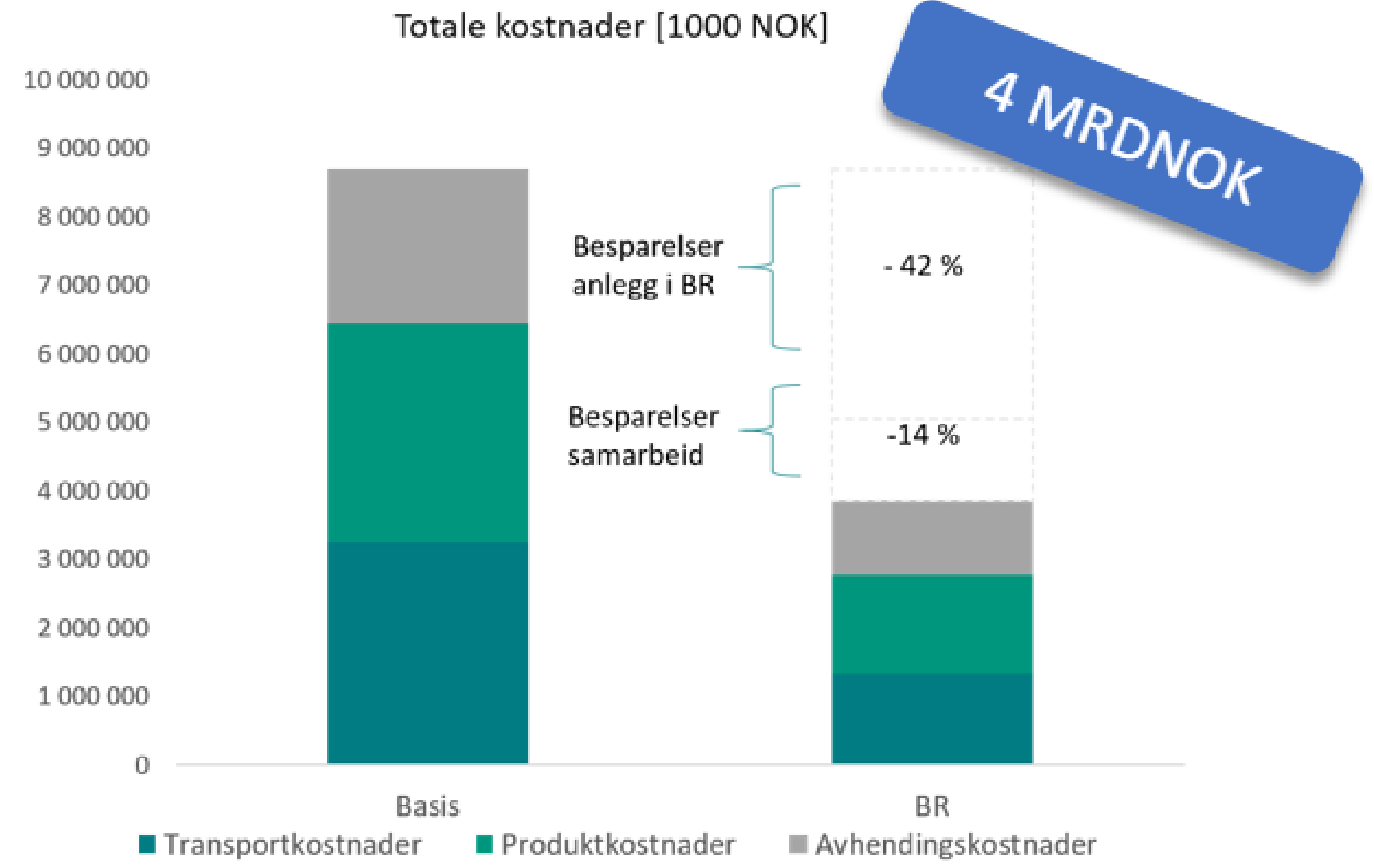


## Ressurspyramiden:

# Økonomisk og miljømessig forsvarlig forvaltning av masser

Kilde: Rogaland fylkeskommune

# Økonomiske besparelser



¼ av Fornebu-banen



18 Kadettangen fjordparker

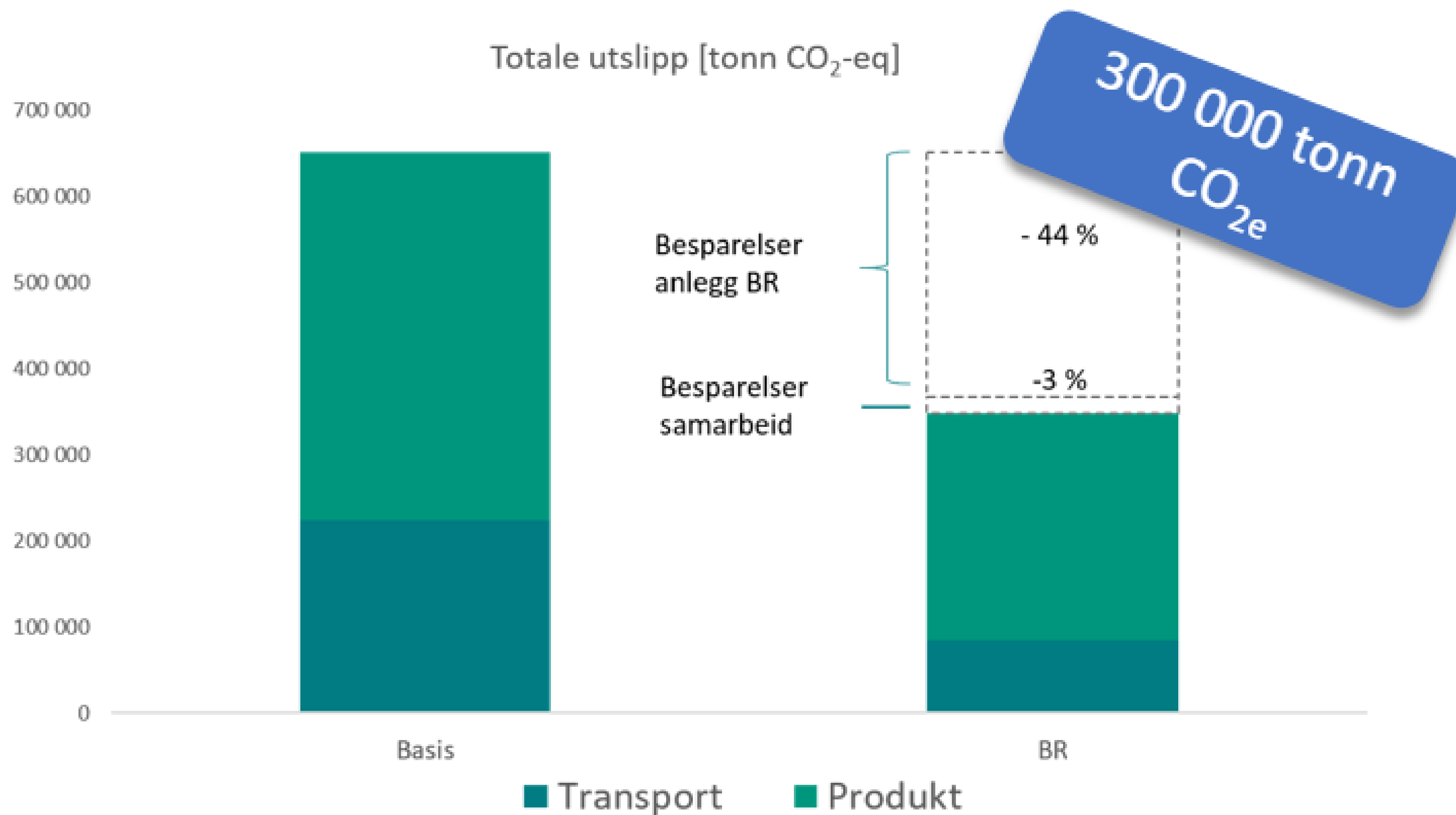


Nesten 2 stortingsgarasjer



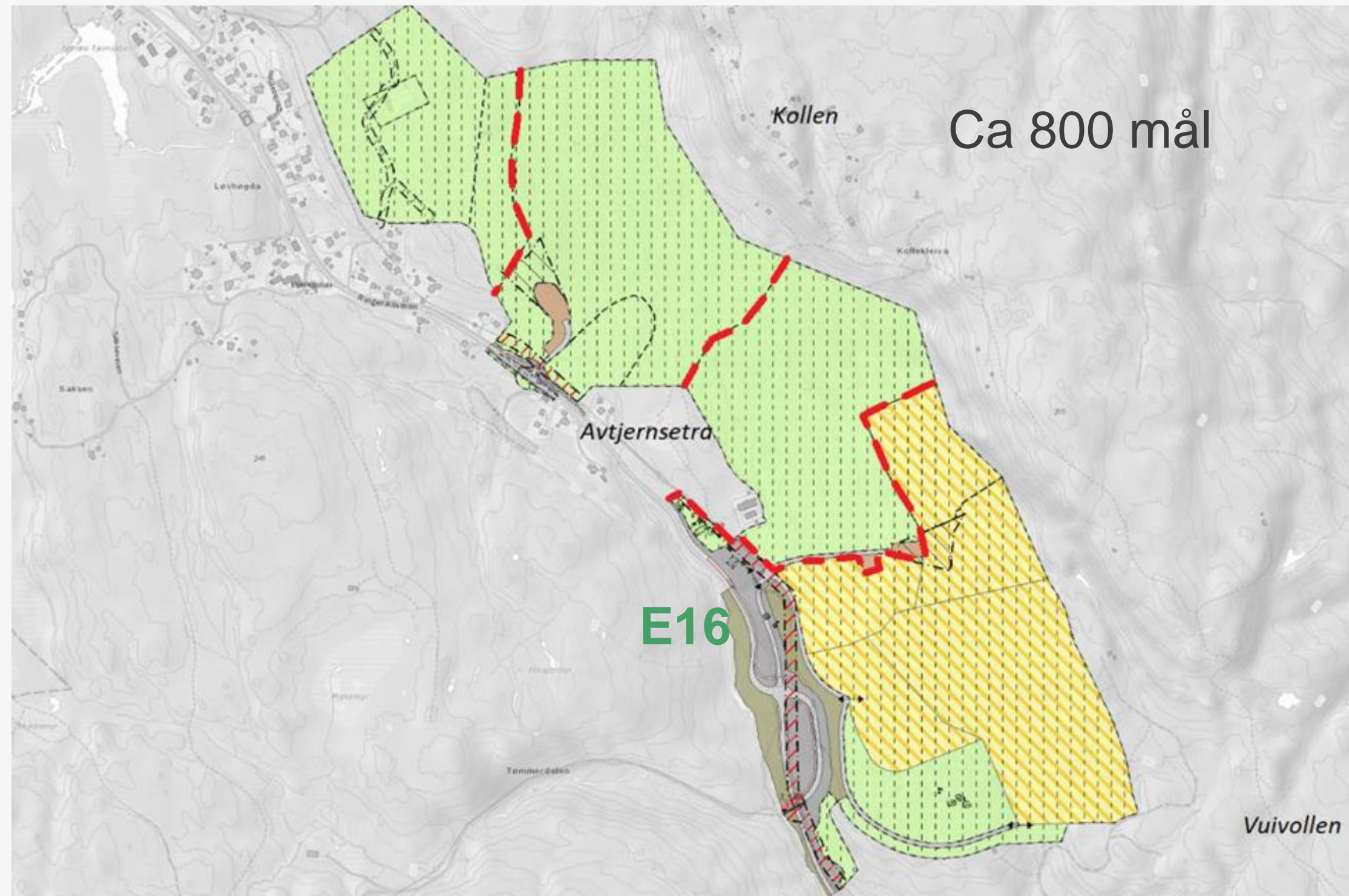
Over 70 km med ekstra ny vei

# Lavere klimagassutslipp og mindre nærmiljøulemper



# Å finne relevante arealer er en stor utfordring

## Avtjerna – området i Bærum



- ▶ Planlagt som fellesareal for store byggeprosjekter (= Ressursbank)
- ▶ Statlig regulert til bruk til masseforvaltning for Ringeriksbanen (BaneNor) 2020
- ▶ Ringeriksbanen er utsatt (BaneNor - > NyeVeier AS)  
Mulig oppstart 2024

**Området er låst for annen masseforvaltning til Ringeriksbaneprojektet starter**

# En Ressursbank for København og Sjælland?



Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

- ▶ Kvalitets-sten fra Osloregionen og Syd-Norge
- ▶ Ressurser til byggeprosjekter på Sjælland og København
- ▶ Sten til kystsikring
- ▶ Gratis byggematerialer til Lynetteholmen
- ▶ Miljøvennlig transport, godt klima-og miljøregnskap
- ▶ Returlast til Norge i bulk



# Bærum Ressursbank bistår nå med:

- ▶ Etablere samarbeide mellom utbyggingsprosjektene
- ▶ Nettverksarena for gode løsninger blant alle deltakere
- ▶ Finne arealer til gjenvinning av overskuddsmassene
- ▶ Identifisere og utvikle gode nyttiggjøringsprosjekter i regionen
- ▶ Etablere en åpen og transparent markedsplass for masser og byggavfall
- ▶ Spre kunnskap om bærekraftig og kortreist masseforvaltning

# Kommunene har en vanskelig balansegang i saksbehandlingen - avgjørende med god og stabil kompetanse



# Masseforvaltning i Bærum (Fornebu)



# Sanntidsmåling av miljødata

## Ny løsning for byggherrer, entreprenører og myndigheter

Overvåkingsstasjon/  
Logger

Støy  
Støymålinger

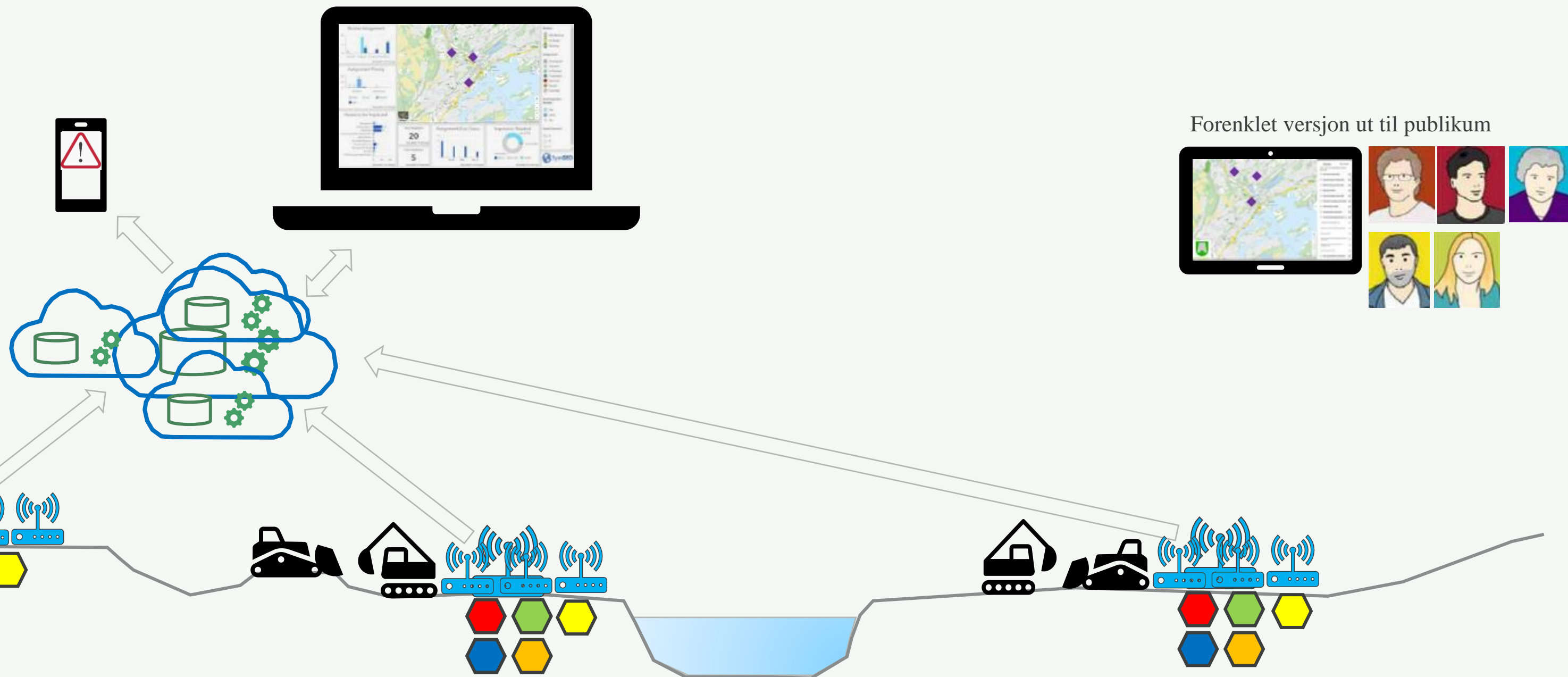
Støv  
Svevestøv Nedfallstøv

Vann  
Krom(VI) Temperatur  
Ledningsevne Suspendert stoff  
Q pH Turbiditet  
Olje Nitrogen

Vær  
Vind, nedbør, temp.

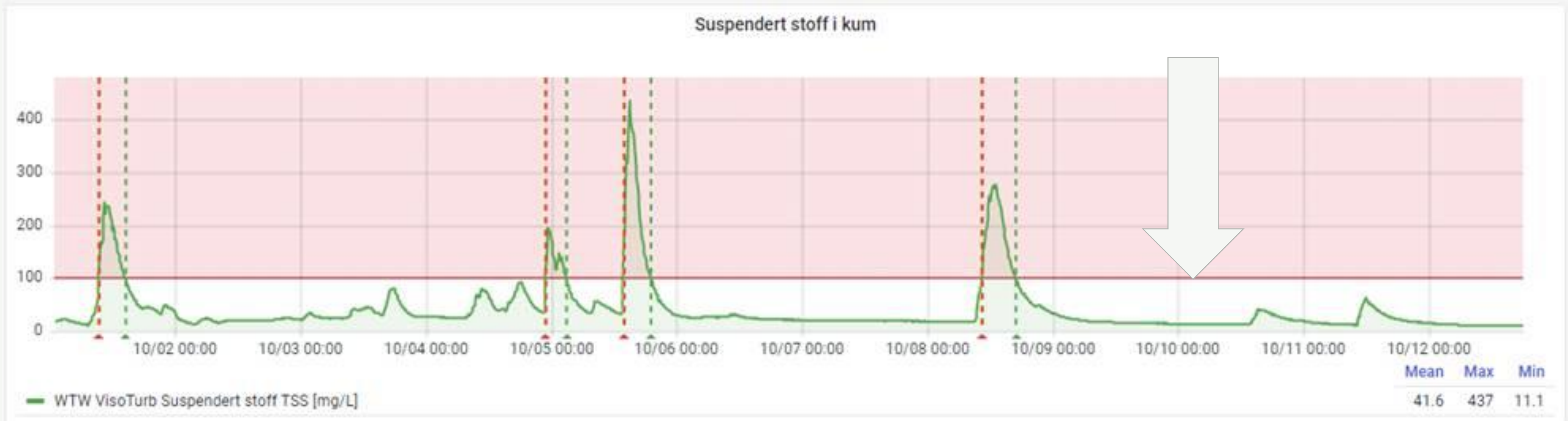
Vibrasjoner  
NS8141

Varsel



# Vannprøving – hva er utfordringene?

**1. Målingen tas her**



**2. Laaang tid før prøveresultatene når fram til oppdragsgiver**

# Bærum Ressursbank fikk et oppdrag fra bransjen: Bedre ressursforvaltning av overskuddsmasser

Dagens praksis er ikke bærekraftig på sikt



Uttak av ikke-fornybare  
ressurser



Ressursene blir ikke utnyttet  
maksimalt



Store utslipp fra transport av  
masser



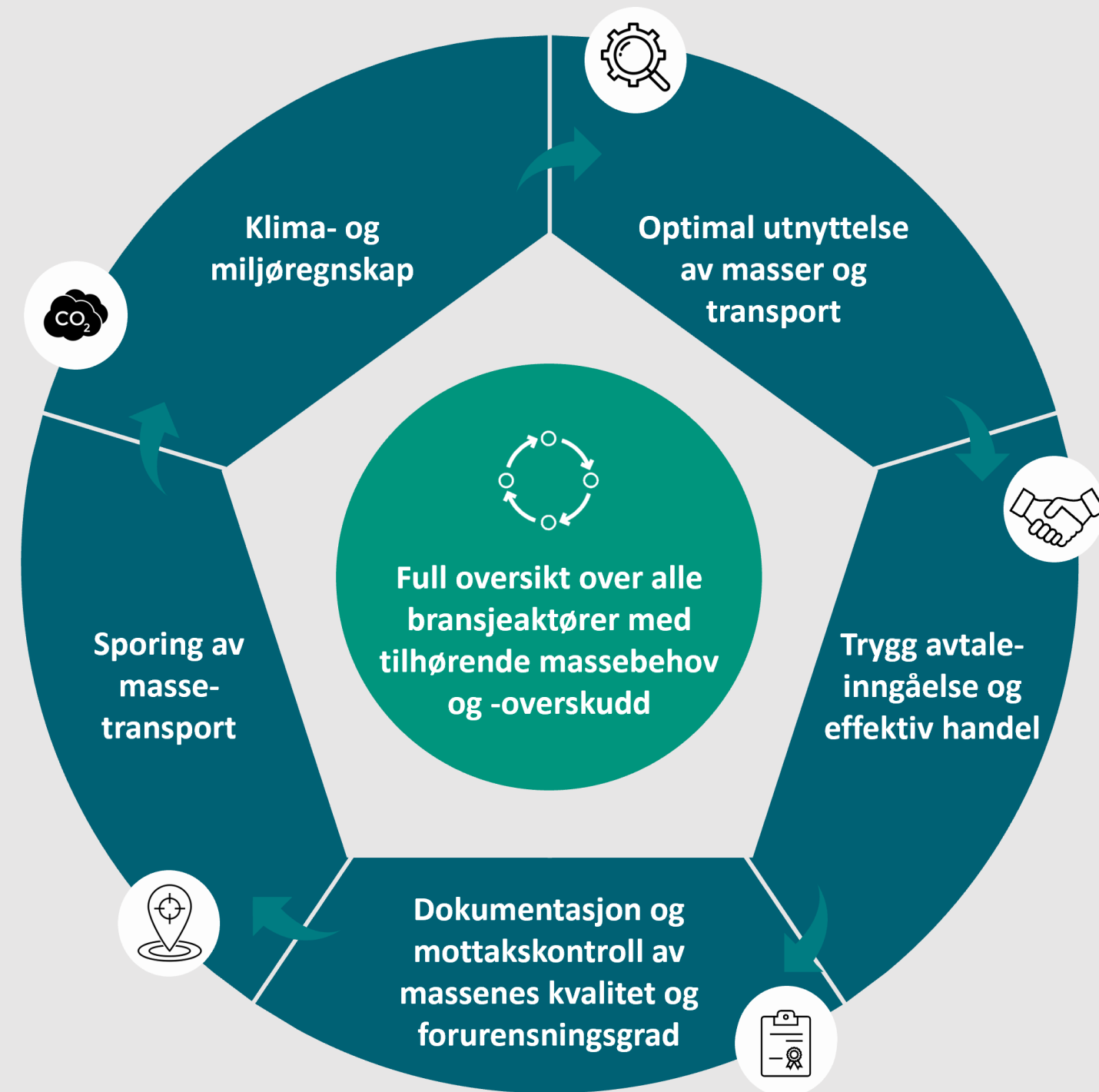
Masser blir behandlet som  
avfall og for mye deponeres

Det er **nødvendig** å samordne massehåndteringen og skape et felles markedssystem

# Hva er markedssystemet?

En helhetlig løsning på ulike behov aktører i bransjen har

MARKEDSSYSTEMET MÅ IMØTEKOMME FLERE BEHOV...



... SOM TIL SAMMEN VIL SIKRE EN TOTALTJENESTE FOR BRANSJEAKTØRENE

- Sikrer høyere effektivitet og forutsigbarhet i markedet for overskuddsmasser
- Full kontroll på kvalitet på massene
- Optimalisert transport og bruk av masse
- Bedre lønnsomhet og enklere rapportering

Markedssystemet vil bidra til en sirkulær og bærekraftig verdikjede for overskuddsmasser





# Sandvika Fjordpark

Laget av overskuddsmasser fra E16

Mer enn 500 000 besøkende i året

